1852. No. 130.

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

DONDERDAG, 16 DECEMBER.

Deze Courant komt driemaal in de week uit en wel DINGSDAGS, DONDERDAGS en ZATURDAGS; dezelve kost in het ¼ jaar *f* 1-60, buiten *Assen* vrachtvrij *f* 1-75; de advertentiën van 1—5 regels *f* 1-00 en voor iederen regel meer 15 cent bij elke plaatsing, behalve 35 cent zegelregt. — Boekaankondigingen 20 pct. rabat. — **NB.** Advertentien voor de 1e bladz. kunnen Maandags Woensdags en Vrijdags uiterlijk tot **6**, die voor de 4e blz. tot **10** ure 's avonds aangenomen worden.

Vergadering van den RAAD der Gemeente Assen op Zaturdag den 18 December 1852 des avonds te 6 uur.

De COMMISSARIS des KONINGS *in de Provincie Drenthe*, de voorbereidende werkzaamheden tot de ligting der Nationale Militie voor 1853 willende regelen, en daartoe gelet hebbende op de ten onderwerpe betrekkelijke resolutien van den 15 November 1826 no. 12 en den 10 November 1827 no. 24, mitsgaders op de verdere, bij vroegere ligtingen gegevene voorschriften,

Besluit:

Art. 1 enz. Art 2.

Gemelde Collegiën van Burgemeester en Wethouders uit te noodigen, om herhaaldelijk, bij publicatie, ter kennis van de belanghebbenden te brengen, dat de manschappen, die bij de Nationale Militie voor *zich zelve* dienen en in den loop van dit jaar, hetzij door *het overlijden van een vader of stiefvader, of wel van eene moeder of stiefmoeder, weduwe zijnde, of door eene plaats gehad hebbende regterlijke separatie of echtscheiding der ouderen.* of eindelijk *door overlijden van eenen broeder of broeders*, regt op vrijstelling, overeenkomstig de bepalingen, vervat in art. 21 in verband met art. 91 en 94 der wet van 8 Januarij 1817 (Staatsblad no. 1), verkregen hebben of mogten verkrijgen, en van de dienst verlangen te worden ontslagen, zich daartoe voor den 15 Januarij 1853, bij request, met overlegging van de noodige bewijsstukken, aan het bestuur hunner Gemeente behooren te adresseren; met kennisgeving, dat de aanvragen om ontslag, ter zake voorschreven, welke niet vóór den 15 Januarij 1853 bij de Gemeentebesturen ingekomen zijn, of waarvan de bewijzen niet in behoorlijke orde mogten worden bevonden, voor dat jaar niet kunnen worden toegestaan.

Extract dezer bevattende het 2e artikel zal enz.

De Commissaris des Konings voornoemd,

Assen 22 Nov. 1852. DE VOS VAN STEENWIJK.

NEDERLAND, 15 December.

In de zitting van de 2e Kamer van 11 dezer zijn twee wets-ontwerpen aangenomen; o. a. dat wegens de bijdrage ten behoeve van het speciaal fonds voor de kosten van droogmaking van het Haarl. meer; tevens is goedgekeurd de overeenkomst tusschen Nederland en Belgie aangegaan tot verbinding der beide Rijken door spoorwegen.

In de zitting van 13 dezer is, na eene korte woordenwisseling, het wets-ontwerp tot goedkeuring eener additionele overeenkomst van handel en scheepvaart met de Vereenigde Staten van Noord-Amerika aangenomen met 46 tegen 5 stemmen. Vervolgens zijn de beraadslagingen gehouden over het wets-ontwerp nopens de conversie. De wet is ten slotte aangenomen met 57 stemmen tegen ééne (die van den heer *Poortman*). De minister van Financien heeft, bij de verdediging van het ontwerp, voornamelijk getracht aan te toonen, dat, in de tegenwoordige gunstige omstandigheden, eene conversie verkieslijk is boven een inkoop en amortisatie, en dat men dergelijke gelegenheid niet nutteloos moet laten voorbijgaan. Hij heeft verzekerd, dat er ook voor aflossing van schuld aan de Handelmaatschappij middelen genoeg voorhanden zullen zijn, en dat de Regering overtuigd is, dat het muntstelsel in Indie spoedige verbetering behoeft. Hij heeft der Vergadering zijnen dank betuigd voor het reeds in de afdeelingen in hem gestelde vertrouwen, 't welk zij, zoo hij zich vleide, door de goedkeuring der voordragt bevestigen zou. Daarna is de Vergadering tot nadere bijeenroeping gescheiden.

— Men meldt, dat de Chr. Afg. gemeente te Ommen, die reeds vrij talrijk was en eene eigene kerk en school had, zich weder met de zoogenaamde groote kerk heeft vereenigd, en hare kerk reeds onbruikbaar is gemaakt. Daar er bij de Hervormde gemeente eene vacature van Predikant bestaat, zal er een leeraar met onderling goedvinden naar het genoegen van beide partijen beroepen worden, waartoe de keus is gevallen op Ds. W. Zegers, pred. te Wijk, kl. Eindhoven. Men zegt, dat de zware lasten, die de Chr. Afgescheidenen moesten opbrengen voor kerk en school, ook tot deze vereeniging hebben medegewerkt.

— Volgens berigten uit Batavia is de Gouverneur-Generaal den 10den dezer maand van zijne reis in de binnenlanden teruggekomen en heeft den volgenden dag reeds het dagelijksch beheer van zaken weder overgenomen. De terugkomst van Z. Exc. was bespoedigd door de ontvangene tijding der ongesteldheid van den graaf van Hogendorp, lid en waarnemend vice-president van den raad van Ned. Indië. De Gouverneur-Generaal was ook gedurende het laatste gedeelte zijner reis met veel onderscheiding ontvangen. Hij had allerwege het zienswaardige in oogenschouw genomen.

— Men schrijft uit Scheveningen, den 12den dezer:

„De pinken, van hier op de steurharing-visscherij uitgerust geworden, zijn op drie na teruggekeerd. De haringvangst is overvloedig geweest en toch zijn er enkele reeders, die òf niet, òf ter naauwernood de kosten zullen bestrijden. De prijzen van den haring zijn in de laatste dagen weder gestegen.

— De tijdingen, per laatste mail van Palembang ontvangen, loopen tot den 8sten Oct. jl. De marga Moelak Oeloe, aan de zuidelijke grens van de Lematang Oeloe, had reeds sedert 10 a 12 jaren de landrenten niet aangezuiverd, zich in 1851 onmiddelijk aan den opstand aangesloten en vele rooverijen in de onderworpen margas gepleegd. Ter bestraffing, alsmede ter verzekering van de rust en veiligheid in de Lematang Oeloe, werd tot eene expeditie besloten. Daartoe rukte op 30 Aug. jl. de luit-kol. de Brauw, met eene kolonne, sterk 300 bajonnetten en 25 pradjoerits, die onder speciale bevelen van den majoor H. W. van Rijnbergh was gesteld, van Lahat op. Den 3den des ochtends werd de tijding ontvangen, dat de bevolking van de Moelak Oeloe des nachts hare doessons had versperd en zich zou verdedigen. Na eene korte verdediging werden die doessons met weinig moeite achtervolgens door de troepen bemagtigd en verbrand, sommige door de inlanders zelve in brand gestoken. Eene daarna door den kolonel de Brauw belegde vergadering der inl. hoofden, waarbij hij eene toespraak in het Maleisch hield, had ten gevolge, dat zij naleving van de hun gestelde voorwaarden beloofden, en daarna met geschenken huiswaarts gezonden werden. Ook een nieuwe inval op ons grondgebied door den radja Tjang-Alang, werd door het verbranden van eenige doessons beëindigd. Ter hoofdplaats Palembang en in de nabij gelegen districten mogt men zich over eene gewenschte rust verheugen.

— Naar uit *Spijk* wordt berigt, werd aldaar dezer dagen eene koe van den landbouwer W. v. d. Ploeg, die, de koe namelijk, voor *f* 45 had aangegeven, en waarvoor kort te voren slechts *f* 30 was geboden, door de ambtenaren benaderd. Het dier kwam echter in verzet, rukte zich los en viel op de ambtenaren aan, die het daardoor sloot over slenk op een loopen zetten. De koe bleef hen een poosje vervolgen, en rigtte vervolgens zijne woede tegen een bedelaar, die mede de vlugt nam, in dezelfde rigting als de ambtenaren, namelijk naar den zeedijk. Daarna belandde het dier in een stal, joeg er de zwangere vrouw van den eigenaar geen geringen schrik aan, en begaf zich vervolgens naar het huis van zijn baas, tot niet geringe ontsteltenis van den kerkeraad, die daar juist vergaderd was. Thans kwamen de ambtenaren weder opdagen, ditmaal gewapend met een geweer, doch ook nu weder joeg de koe hun zoo groote vrees aan, dat zij nogmaals haastig aftrokken, dwars over den zeedijk en vervolgens tot in het water zelfs. Ook anderen, die het dier poogden te naderen, slaagden even slecht. Na rustelooze pogingen heeft het echter mogen gelukken, de koe den volgenden avond te dooden. Gelukkig heeft het vertoornde dier aan niemand eenig letsel toegebragt. *Pr. Gr. Ct.*

— Te Groningen is sedert de laatste recensie tot heden het aantal studenten geweest, als volgt: Godgeleerden 34, Regtsgeleerden 64, Geneeskundigen 27, in de letteren 11, in de Wis- en Natuurkunde 6, toekomende Godgeleerden 50, toek. Regtsgeleerden 33, toek. Geneeskundigen 33, op nieuw ingeschreven 16, die de recensie verzuimd hebben 16, Chirurgijns en Apothekersleerlingen 20, totaal 310. *Gr. Ct.*

— Den 23 dezer zal van Harderwijk vertrekken een detachement suppletie-troepen, sterk 80 onderofficieren en manschappen, om naar Suriname te worden overgevoerd.

— Te Haulerwijk is in den avond van den 11 December de vrouw van D. H. beschonken uit eene tapperij, waar zij ook nog drank had gekocht, teruggekeerd en daarop van een draaivonder in de vaart gevallen en verdronken. Haar echtgenoot kwam een uur daarna van eene reis naar Kampen terug, en vond de woning ledig. Twee dagen heeft men vruchteloos naar het lijk gezocht, tot dat men het eindelijk heeft gevonden, benevens een fleschje met het heilloos vocht en eene som van *f* 22. De ongelukkige was tevens zwanger en moeder van één kind.

— Des avonds van den 8sten dezer stootte de schroefstoomboot, dienstdoende tusschen 's Hertogenbosch en Maastricht, tegen een zwaar geladen schip, en was de schok zoo hevig, dat het vaartuig, hetwelk ruim 82,000 Ned. ponden staafijzer in had, onmiddelijk zonk. De schipper met zijn gezin en knecht zijn gered.

— Op het berigt der aanneming van de conversiewet vertoonden zich 14 dezer ter beurse van Amsterdam in onze binnenlandsche fondsen tot verhoogde prijzen veelvuldige koopers. De omzet daarin was over het algemeen zeer levendig.

— Men meldt als eene bijzonderheid, dat kort bij de Buiner klap te Stads-kanaal in een tuin een eikenboom staat, waarin een ekster druk bezig is zijn nest te maken. Men maakt hieruit op, dat er geen hard winter te wachten is.

— Naar hetgeen men ons uit Hannover berigt, is het voorgenomen spoorweg-plan in Nederland, bij de hooge regering met welgevallen ontvangen, en ofschoon zij bepaald heeft verklaard, aan geene particulieren voor zoodanige werken concessie te zullen verleenen, heeft zij het uitzigt geopend en zoo goed als verzekerd, dat zij bereid is de belofte af te leggen, zoodra er in Nederland en Pruissen vast toebesloten is. Gelijk men kan denken, zijn onze Pruissische naburen, Oldenburg en Bremen zeer op het aansluiten gesteld en vindt het plan daar veel sympathie. *Amst. Ct.*

— Men schrijft uit Kampen: „Sedert eenige weken is de hooimarkt rijzende. Op het Kamper-eiland kan op dit oogenblik, om den slechten toestand der wegen niet gescheept worden, maar langs de zeedijken, Genemuiden en Kuinre, zijn de prijzen als volgt: Best Uiterwaards paarden-hooi *f* 10,50 à *f* 11 de 500 N. ponden; idem koehooi *f* 9 à *f* 10 - tweede snede *f* 7 à *f* 8 - binnenhooi *f* 7 à 9 - waarvoor het dagelijks gescheept wordt. Stroo wordt *f* 6 à *f* 7 de 500 Ned. p. verkocht."

BUITENLAND, 15 December.

FRANKRIJK. Sedert de invoering van het Keizerrijk zijn reeds 702 staatkundig veroordeelden door den Keizer begenadigd.

— De Keizer heeft aan Mejufvrouw Pasquelini, die met zijn geneesheer Dr. Conneau in het huwelijk treedt, een bruidschat van 100.000 francs geschonken.

— Men zegt dat de Sultan de landgoederen, door hem in 1848 aan Lamartine gegeven, weder terugnam en in plaats daarvan aan den dichter een pensioen schonk, van 60,000 piasters.

— Men meldt, dat de discussien in den boezem der commissien van den Senaat een ernstig karakter aannemen. Er is geene eigenlijk gezegde oppositie, maar er worden aanmerkingen gemaakt, die genoegzaam getuigen van de ingenomenheid tegen sommige bepalingen. Sommige leden zien in den algemeenen aard der voorstellen tot wijziging der Constitutie het denkbeeld, om de rol der beide beraadslagende Vergaderingen meer en meer onbeduidend te doen worden, en in dezelfde verhouding de prerogatieven van het uitvoerend bewind uittebreiden. Het is dus te begrijpen dat, bij gebreke van openlijk verzet, waarvoor men alsnog terugdeinst, de ontevredenheid zich lucht geeft.

— Men spreekt nog altijd veel van een decreet, dat elk oogenblik wordt verwacht en aan ettelijke aanzienlijke personen, die nog in ballingschap verkeeren, den terugkeer in Frankrijk zal veroorloven. Het publiek gerucht wil, dat Changarnier in die gunst niet zou mogen deelen. Verder handelt men even druk over het aanstaande huwelijk van den Keizer, maar over zijne aanstaande gemalin is de keus der Parijsche staatkundigen en nieuws-vertellers zeer verdeeld.

— De Senaat heeft het inkomen des Keizers bepaald op 25 millioen francs 's jaars benevens de dotatiën, die onder het Keizerrijk en de monarchiën aan den kroon verbonden waren, als: ameublement, paleizen etc., een zuiver inkomen van 3 millioen francs opleverende, zullende echter het onderhoud daarvan ten laste der civiele lijst komen; de dotatie der prinsen van het Keizerlijkhuis is op $1\frac{1}{2}$ millioen bepaald. Een dagblad merkt op, dat voor 5 jaren Louis Napoleon drie jaren huishuur schuldig was en hij noch zijne meubel-leveranciers noch zijn wijnkooper kon betalen.

BELGIE. De Belgische Senaat heeft zonder discussiën en met eenparige stemmen het verhoogd crediet voor het budget van oorlog à 6,800,000 aangenomen. Vrijdag j.l. heeft de heer Roussel in de kamer van afgevaardigden beweerd, dat de staatszorg voor het onderwijs zich alleen moet bepalen tot het verschaffen van de mogelijkheid, om te leeren *lezen* en *schrijven*. Als de staat uitgebreider onderrigt moet geven, maakt hij zich schuldig aan vergrijp, krenkt hij de burgers en verkracht hij de vrijheid. De heer Roussel is van meening, dat de vermeerdering van kennis de revolutiën te voorschijn riep. De heer Roussel is hoogleeraar aan de Brusselsche Universiteit.

— Men schrijft uit Brussel: In bladen van de clericale partij wordt gewaagd van onderhandelingen, die zijn of worden aangeknoopt, om aan den kolossalen Leeuw op de pyramide in de velden van Waterloo, eene andere bestemming te geven. Men verlangt zeer te vernemen, wat daarvan is.

ITALIE. Een dagblad berigt, dat er eene zamenzwering tegen het leven van den Koning van Napels is ontdekt. Men zou eene helsche machine in beslag genomen hebben.

— Een voorval in het huis van den hertog *Gesarini* te Rome heeft den Paus zeer getroffen. Voor eenige jaren heeft deze hertog een zijner stalknechten doodgeschoten, van welken moord hij door de toegeeflijkheid des Pausen is vrijgesproken; alleen heeft hij toen eene aanzienlijke geldboete en eenige dotatien aan vrome gestichten moeten betalen. Thans heeft de hertog, zonder eenige beweegreden, alleen uit genoegen, (zoo zegt het berigt), zijn kok uit het dakvenster doodgeschoten. De hertog heeft zich in eene geestelijke schuilplaats begeven, alwaar hij voor de vervolging van het wereldlijk geregt gevrijwaard is.

SPANJE. Uit Madrid schrijft men van 8 dezer, dat, op last der Regering, alle kies-vergaderingen, zonder voorafgaande toestemming der wettige autoriteiten, verboden zijn, terwijl de koopers van nationale goederen de verzekering erlangden, dat zij in het ongestoord bezit daarvan zouden blijven. Ook is bij decreet de congregatie van San Felipe hersteld. Narvaez heeft partij gekozen tegen het Gouvernement.

TURKIJE. De financiele toestand te Konstantiopel is zeer ongunstig en eene crisis wordt veelal als onvermijdelijk beschouwd. De bank heeft geweigerd, het door de regering uitgegeven muntpapier in betaling aan te nemen.

DUITSCHLAND. De thans in omloop zijnde gunstige geruchten omtrent den vermoedelijken uitslag der tusschen Oostenrijk en Pruissen aanhangige onderhandelingen worden versterkt door de volgende mededeeling der officiele *Karlsruher Zeitung*: „De tolquaestie nadert thans stellig eene spoedige vereffening. De onderhandelingen worden tusschen Pruissen en Oostenrijk gevoerd, welke laatste mogendheid daarbij tevens in naam en als lasthebbende van de Zuidduitsche bondgenooten handelt. Als grondslag eener overeenkomst wordt van beide zijden het behoud van het Tolverbond (met aansluiting van den Steuerverein) en het sluiten van een handelsverdrag met Oostenrijk erkend."

— De Koning van Zweden kan als hersteld beschouwd worden.

— Veel opziens baart een herderlijke brief van de Boheemsche bisschoppen aan hunne geestelijken, voorschriften behelzende aangaande de kleeding der geestelijken; wat men vroeger te vergeefs beproefd heeft in

te voeren, en wat zelfs in 1850 als onkanoniek verklaard werd, heeft de Kardinaal Prins Schwarzenberg thans uitdrukkelijk veroorloofd, te weten het dragen van den pantalon in plaats van de tot dus verre kanonieke laarzen of schoenen.

— De reden, waarom Turkije de vreemde stoombooten uit zijne wateren wil weren, ligt hoofdzakelijk hierin, dat het 10 stoomschepen in Engeland heeft aangekocht, en daarmede de vaart voor eigene rekening wil onderhouden. Het protest van Oostenrijk tegen dezen maatregel is zoo sterk, dat men weldra wijzigingen te gemoet ziet. Vele Oostenrijksche onderdanen hebben groote kapitalen opgeofferd, om geregelde vaarten in den Bosphorus daar te stellen, en roepen dus te regt de ondersteuning der regering in tegen de eigendunkelijke plannen van de Porte.

ASSEN, 16 December.

Naar wij van verschillende kanten vernemen, is de winterrogge in dit gewest welig opgekomen en stond aanvankelijk goed; ten gevolge echter van den veelvuldig gevallen regen wordt ze op sommige akkers geel en sterft weg; ook zijn sommige akkers geheel of gedeeltelijk onder water gekomen.

— De begrooting der stad Meppel voor 1853 bedraagt in inkomsten en uitgaven ƒ 30636,49½ op eene bevolking van 6677 zielen. *Steenw. Ct.*

— Eergisteren heeft de heer J. A. Meursing zitting genomen in het Collegie van Ged. Staten van dit gewest.

— Naar wij vernemen, is de Dr. Kanaal-Maatschappij nog bezig met uit haar Kanaal den daarin gestroomden grond te doen opruimen. Naar men ons echter stellig verzekert, is er geene kwestie, om een der kanaal panden meer dan derzelver oorspronkelijke bodemsdiepte te verlangen of nog een sluis in het Kanaal te plaatsen, veel minder is daaromtrent eene overeenkomst met den aannemer Quant gesloten. Wat dus omtrent een en ander is medegedeeld, moet als niet overeenkomstig de waarheid beschouwd worden.

— Maandag avond hebben, ingevolge annonce, de Bohemer muziekanten, onder directie van den heer Vonend, hier een Concert gegeven, dat zeer heeft voldaan. Een vrij talrijk publiek [illegible] hoopt zeer, dat dit muziekgezelschap zich hier nog weder zal laten hooren.

* **Hoogeveen. 14 Dec.** Sedert gister avond 8 uur wordt in deze gemeente vermist, en is naar alle vermoeden bij de sluis no. 5 alhier verdronken de heer W. J. Bruijns, Commies bij 's Rijks belastingen te Zuidwolde, het vermoeden rust op de omstandigheid, dat op de hoogte van die sluis een geschreeuw omstreeks dien tijd is gehoord, en heden morgen in het water eenige schreden van die sluis zijn pet drijvende is gevonden; niettegenstaande gedane pogingen heeft men het lijk echter tot heden nog niet gevonden.

* **Meppel, 15 Dec.** De Gemeente-Besturen van Zuidwolde en de Wijk hebben aan Geert Drent te Veeningen toegestaan, om elken donderdag morgen te 7 uur met eene snik van Zuidwolde naar Meppel en 's avonds terug te varen. Hij heeft reeds eene trekschuit aangekocht, zoodat waarschijnlijk morgen voor de eerstemaal eene snik naar de weekmarkt alhier, langs het Drentsche kanaal, zal komen. Onderscheidene gegoede landbouwers, die anders met den wagen naar de markt rijden, willen nu, enkel om de nieuwigheid, ten minste de eerste reizen in de trekschuit plaats nemen. Voor den min gegoeden landman is dit middel van vervoer een groot gerief, want voor 25 cents in de roef en 10 cents in het ruim, vaart hij naar Meppel en zit tevens warm, omdat er in de roef en in het ruim een kagchel is geplaatst.

* **Gasselternijveensche-Mond, 12 Dec.** Heden nacht zijn hier den arbeider *H. Smalbil*, twee beste Friesche schapen uit het hok gehaald, en waarschijnlijk geslagt. Had men dadelijk huisvisitatie mogen verrigten, buiten twijfel zou men dan den dief of de dieven op het spoor zijn gekomen.

Raadsvergadering te Assen, van 14 Dec.

Afwezig waren de heeren *Gratama*, *Remmelts* en *Cohen*. Het voorstel van den heer Grevelink, om voor het onderhoud van het nog overig gedeelte van de keibestrating in den grooten weg door Assen ƒ 75-„ ter begrooting uit te trekken, waarover in de vorige vergadering de stemmen gestaakt hebben, wordt op nieuw in omvraag gebragt en thans aangenomen met 5 tegen 3 stemmen.

Eveneens worden met hetzelfde aantal stemmen aangenomen twee voorstellen van Burg. en Weth., waarover insgelijks in de vorige vergadering de stemmen gestaakt hebben, nl. dat tot benoeming van Curatoren en bevordering der aanstelling van Dr. Noordewier als Rector aan het Gijmnasium. Tot benoeming van Curatoren overgegaan zijnde, zijn de heeren Mr. B. Servatius en Dr. N. H. Tatum Zubli met algemeene en Mr. S. Gratama met 7 tegen 1 stem herkozen, ongeacht de heer Carsten, namens den heer Servatius te kennen gaf, dat deze niet weder in aanmerking wenschte te komen.

De discussien over de begrooting zijn daarop hervat. De post: onderhoud van brandbluschmiddelen is aangehouden, om later met dien over de aanschaffing dier middelen te worden afgedaan. Voor den lantaarnopsteker is uitgetrokken ƒ 80-„, voor onderhoud van lantaarnpalen ƒ 70-„ en voor olie, katoen en kaarsen ƒ 700-„.— Het Hoofdst. *Onderwijs* is aangenomen, behalve dat aan de bewaarschoolhouderesse Mejufvrouw Haak ƒ 50-„ voor de herhalingschool van het Dept. Assen der Maatschappij: Tot Nut van 't Algemeen ƒ 75-„ en tot schoolbehoeften voor minvermogenden ƒ 15-„ is toegestaan, terwijl het verzoek der Directie van het Dept. Assen der Maatschappij van Nijverheid om verhooging van subsidie is afgewezen. — Hoofdstukken VII. VIII. en IX zijn aangenomen, behalve dat de post: transport- en onderhoudkosten van bedelaars van ƒ 60-„ op ƒ 26-„ is verminderd. De voortzetting der discussien is bepaald op 18 dezer.

Ingezondene Stukken.

Mijnheer de Redacteur!

Voor eenigen tijd hebt gij aangekondigd, dat gij uwe kolommen wildet opzetten voor aanmerkingen ten aanzien van het Bestuur in de gemeenten; wij hebben dit voornemen toegejuicht, omdat de gewone burger beter de aangelegenheden zijner gemeente kan beoordeelen dan het meer omvattend en ingewikkeld staatsbestuur, en onze tegenwoordige staatsinstellingen gegrond zijn op de veronder[illegible] niet ieder burger, althans ieder *kiezer* den gang van het Bestuur nagaat. Het is op dien grond, dat wij u een plaatsje verzoeken voor de volgende aanmerkingen, welke wij misschien later door meer anderen zullen laten volgen:

Gij hebt onlangs aan den Raad der gemeente Meppel toegeroepen: *Vergeet de zuinigheid en eenvoudigheid niet;* wij meenen, vooral op het eerste punt, den raad van Assen ook indachtig te moeten maken. Er zijn, het is waar, door den jeugdigen raad eenige nuttige dingen daargesteld; andere beschouwen wij evenwel minder nuttig en volstrekt niet noodzakelijk; door een en ander zal echter de hoofdelijke omslag het volgende jaar tot ƒ 5000 gebragt en de opcenten op de Rijksbelastingen verhoogd moeten worden, terwijl de Raad ook eene som van ƒ 4000 à ƒ 5000 heeft gebruikt, welke bij deszelfs optreden in kas was, als voortgekomen van den verkoop van een gedeelte van het Asser-broek.—In de tweede plaats: had men bij den ouden Raad nu en dan wel wat meerder voortvarendheid gewenscht, de jeugdige Raad is, naar ons oordeel, te driftig, om alles te gelijk uit te voeren, en niet bedachtzaam genoeg. Wij zullen hier niet spreken van van de ƒ 25.000 voor het Kanaal naar Groningen, waarmede de gemeente in stormpas en zonder onderzoek is belast, terwijl de Staten van Groningen en Drenthe en de Raad van Groningen, die daarbij stellig meer belang hebben, daarvoor eene Commissie benoemd en den noodigen tijd tot nadenken en onderzoek genomen hebben. Wij willen hier nu meer bijzonder de aandacht vestigen op het vervangen van den keistraat door Assen door eene klinkerbestrating; de kosten hiervoor zijn eigentlijk ten laste van het Rijk, daar deze straat een gedeelte van den grooten weg uitmaakt, en het Rijk, naar men zegt, de keibestratingen door klinkerbestratingen, zoo zulks noodig geoordeeld en dit verlangd wordt, doet vervangen, zooals o. a. in het naburige Vries heeft plaats gehad. Waarom worden nu deze kosten ten laste der gemeente gebragt? Waarom heeft men althans niet eerst beproefd, of het Rijk dit geheele werk niet wilde doen uitvoeren? Een gedeelte althans der kosten had het Rijk meer dan waarschijnlijk op zich genomen. En het is niet alleen het daarstellen, ook met het onderhoud zal de gemeente belast blijven, dat veel kostbaarder is als van eene bestrating met keijen. Het bezint eer gij begint is hier vergeten.

Ik ben, Mijnheer, met achting,

Assen UEd. Dw. Dienaar,
14 Dec. 1852. X.

Wij moeten den geëerden inzender opmerken, dat, zijn wij goed geïnformeerd, wel in de dorpen maar niet in de steden het Rijk het vervangen van keibestratingen, die in den grooten weg gelegen zijn, door klinkerbestratingen, bekostigt; dit neemt echter niet weg, dat, was men, alvorens met het werk te beginnen, met het Rijk in onderhandeling getreden over de kosten, hetzelve zekerlijk een gedeelte daarvan op zich zou hebben genomen, als bij de vervanging belang hebbende. Wij vernemen ook, dat het bestuur van Assen zich alnog tot de Hooge Regering gewend heeft, ten einde een gedeelte der kosten terug te bekomen.

Red.

Inenting der Longziekte.

In N 112 dezer Courant lazen wij een ingezonden stukje, betrekkelijk de inënting der longziekte van het rundvee; schrijver daarvan raadde de veehouders in dit gewest aan, hun vee ter voorbehoeding dezer ziekte te laten enten, daar reeds, uit de aan 's Rijks Veeartsenijschool in dezen genomene proeven, voldoende zoude zijn gebleken, dat door inenting de vatbaarheid voor deze ziekte wordt weggenomen.

Hoewel wij schrijver moeten toestemmen, dat het resultaat der in dezen genomene proeven gunstig schijnt te zijn, meenen wij even als ook de Commissie met de proefneming belast te regt zegt — dat er een grooter tijdsruimte zal moeten verloopen, voor en aleer op een vasten grond in dezen kan geoordeeld worden en meenen den schrijver te moeten vragen, of het nu wel raadzaam zoude zijn, in deze provincie, waar wij ons op heden mogen verheugen geene gevallen van longziekte te hebben, de inenting aan te raden.

Wij zijn van gevoelen, dat tot nog toe niet in allen deele zoo overtuigend is gebleken, en de proefnemingen niet zoo gunstig zijn, dat men in eene provincie waar op heden geene longziekte heerschende is, de inenting zoo openlijk en algemeen zoude kunnen aanraden; wij noemen zulks gewaagd, ernstig zoude zulks door ons in overweging worden genomen, 't betreft hier eene zaak van 't hoogste belang, de geheele Rundveestapel.

Was hier de longziekte heerschende wij zouden anders spreken.

de Wijk. 5 Nov. v. d. W.

Dit stuk reeds ontvangen, toen er nog geene kwestie was van het ontstaan der longziekte te Smilde, hebben wij nu gemeend het aanwezig zijn der gevreesde ziekte aldaar wijfelachtig gemaakt wordt, niet achterwege te moeten laten *(Red.)*

Onbedriegelijk middel tegen den voortgang der aardappelenziekte en ter geheele vernietiging dezelve.

Eindelijk heeft een landbouwer te Grebenstein in onze nabijheid opzigtelijk de verdelging der aardappelziekte den steen der wijzen gevonden, en wij haasten ons om volgens den wensch des ontdekkers en het belang van het algemeen welzijn zulks ter algemeene kennis te brengen, hoezeer het middel natuurlijk eerst in het volgende jaar in toepassing kan worden gebragt. De sedert zeven jaar over een groot gedeelte van Europa verspreide aardappelziekte, zegt de landbouwer in zijnen brief, heeft overal de aandacht tot zich getrokken, zonder dat de daaromtrent gedane waarnemingen en genomen proeven tot heden tot een zeker middel geleid hebben, om de ziekte te weren. Van den aanvang der ziekte af, heb ik ook proeven daaromtrent genomen en heb eindelijk een middel ontdekt, hetwelk sedert vijf jaren gebleken is goed te zijn, en tot de geheele verdelging der ziekte leiden moet, indien het overal aangewend wordt. Daar de ziekte haren oorsprong niet in de lucht, niet in meeldaauw of andere uitwendige invloeden heeft, maar uitsluitend in den aardappel zelven gelegen is, zoo behandelde ik de [illegible] gedurende al dien tijd had ik steeds eenen goeden volkomen ge[illegible] oogst) op volgende wijze: Omstreeks het midden der maand Maart laat ik de poot-aardappelen op eene onderlaag van leem in de open lucht brengen en ze een voet hoog opgeschud tot aan den poottijd liggen. Deze aardappelen moet men gedurende dezen tijd behoorlijk omzetten en de rotte er uit zoeken. Mogt er gedurende dien tijd vorst in vallen, dan kan men ze met stroo dekken. Hebben nu de aardappelen vier weken zoo gelegen, dan worden zij, voor dat men ze in de zakken doet, zorgvuldig uitgezocht, en alleen diegene tot poters genomen, die slap en verschrompeld zijn; diegene daarentegen, die hun vroeger voorkomen behouden hebben, deugen volstrekt niet om te poten. Heeft men de aardappelen in de zakken, dan mag men geene drie dagen met het poten meer wachten, omdat de aardappel alsdan te lange kiemen maakt. De op deze wijze behandelde aardappelen komen veertien dagen vroeger uit, dan de versch uit den kelder komende. In het vorige jaar pootte ik in den tuin 15 kop van op de beschrevene wijze behandelde aardappelen en oogstte 7 zakken vol, waaronder geen enkele aangestoken aardappel voor kwam. Even zoo pootte ik op het veld twee zakken op deze wijze behandelde aardappelen en oogstte 21 zakken volkomen gezonde aardappelen. Naast deze laatste aardappelen op hetzelfde stuk gronds pootte ik gelijktijdig, om eene vergelijkende proef te nemen twee zakken andere, eerst den 24 April aangekochte, uiterlijk zeer schoone aardappelen, maar die niet op boven beschrevene wijze behandeld waren, daar deze aardappelen regtstreeks uit den kelder kwamen. Bij het inoogsten had men het hemelsbreede verschil tusschen deze twee soorten van aardappelen moeten zien, om het stelligste bewijs van de proefhoudendheid van mijn middel waar te nemen, want van de laatstgenoemde aardappelen oogstte ik negen zakken vol, waarvan vijf zakken geheel en al zwart waren, terwijl ik de vier overige slechts als veevoeder gebruiken kon. Zoo ver onze landbouwer. Wij hebben er niets bij te voegen, dan het verzoek aan alle landbouwers, om in het belang der menschheid en het algemeene welzijn in de volgende lente, de door onzen landbouwer beschrevene handelwijze te beproeven en de uitkomst daarvan te zijner tijd openbaar te maken.

Alle redactien van tijdschriften worden verzocht, om dit artikel in hunne kolommen op te nemen. *Cassel* 1852.

Vriend v. d. Landm.

Middel tegen de watervrees.

Een Saksische boschwachter, genaamd *Gastell*, „die 82 jaar is oud geworden en zijn geheim niet met zich in 't graf wil nemen" maakt in de *Leipziger Ztg.* van 7 Sept. het volgende middel bekend tegen den beet van een dollen hond, welk middel hij sinds 50 jaar met het beste gevolg op menschen en dieren heeft aangewend: men neme dadelijk warme azijn of laauw water, wassche de wond uit en drooge ze. Dan giet men eenige droppels mineraal zoutzuur in de wond; daar minerale zuren, het speekselvergift oplossen, zal men de rampzalige werking er van voorkomen.

ADVERTENTIEN.

De ondergeteekende Directeur van het Departement te Assen van het Instituut voor Doofstommen te Groningen, noodigt bij dezen de Leden van voormeld Instituut, onder dit departement ressorterende, uit, om zich op Zaturdag den 18 December eerstkomende des namiddags te drie uren te willen vervoegen aan het Hofgebouw alhier, ten einde alsdan overtegaan tot de verkiezing van eenen Directeur in plaats van wijlen den heer Mr. G. Vos, en zulks overeenkomstig het bepaalde bij art. 64 der wet van het Instituut.

Assen den 13 December 1852. B. SERVATIUS.

De DIRECTEUR van het POSTKANTOOR te Assen maakt bekend, dat ten zijnen Kantore van de Landsdrukkerij op nieuw ontvangen en voor het publiek verkrijgbaar zijn gesteld: Exemplaren der PHARMACOPOEA NEERLANDICA en van de NEDERLANDSCHE APOTHEEK.

ASSEN, Dec. 1852. De Directeur voornd. H. S. GRATAMA.

DEN HUIZE OOSTENBURG.

De *Notaris* TADEMA te *Oosterwolde* zal, ten verzoeke der Erven van wijlen den Heer A. B. PRAKKEN, op Maandag den 27 December 1852, 's avonds te 5 uur, in de Gouden klok te *Oosterwolde*, publiek bij provisioneele toewijzing presenteren te verkoopen:

Eene te *Oosterwolde*, in de nabijheid der Heeren-Compagnons-vaart, zeér aangenaam gelegene en wel onderhoudene **HEEREN HUIZINGE**, *OOSTENBURG* genaamd, voorzien van oneerscheidene Kamers, waaronder drie GESTUCADOORDE, **KEUKEN**, **KOETS-HUIS en STALLING** voor **drie paarden**, etc. met eene daaraangrenzende **SCHUUR**, ingerigt voor **BOERDERIJ**, en uitgestrekte **Tuin**, **Boom**-[illegible] alles breeder bij billetten omschreven.

Zijnde deze billetten te bekomen en de kadastr: kaart en eigendomstitels te bezigtigen bij bovengen: Notaris.

J. OOMKENS J.Zoon te *Groningen* heeft bij alle *Drentsche Boekhandelaren* verkrijgbaar gesteld:

Drentsche Geschied-, Landhuishoudkundige- en Nijverheids-Almanak over het jaar 1853. *Eerste Jaargang*, à **f 0.30.**

Dit Jaarboekje voorziet in eene bestaande behoefte: het is goedkoop en degelijk tevens.

Burgerlijke Stand.

COEVORDEN, 5—12 Dec. Bev: J. G. Moerings, geb. Kennemans van z.

HOOGEVEEN, 5—12 Dec. Ondert: E. R. Boering en A. Voerman;—Bev: J. J. Lichtendonk, geb. Gort, van z; A. Fernhout, geb. Schelhaas, van z; M. Huijgen, geb. Kroezen, van z; G. S. Niehues, geb. Padding, van z.; A. Dekker, geb. Duinkerken, van z; J. ten Kate, geb. ten Cate, van z; C. Salomons geb. Booij, van z.; F. Klunder, ongeh. van d;—Overl: Jan Rozendal, echtgenoot van A. List, 35½ j; Janna Helmich, echtgenoot van J. Rump, 43½ j.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN 14 Dec. De aanvoer van granen was heden niet zeer groot, en voor Tarwe en Haver openbaarde zich veel vraag, hetgeen voor de eerstgenoemde wederom eene prijsverhooging ten gevolge had, 71 pd. tarwe *f* 8.33. De aanvoer van Haver neemt ook af, bepaaldelijk uit Oldambt, waar de haver wederom voor Oostvriesche rekening wordt aangekocht en naar Leer enz. heengescheept: prijzen waren iets vaster: 38 pd. voerhaver *f* 2.50. Koolzaad en olie, ten gevolge het zachte weder, flaauwer gestemd.

HOOGEVEEN, 14 Dec. Rogge f 6.77⁵ Boekweit *f* 5.75. Haver *f* 0.00. Boter Ned. pd. 62 cent. Zetting *f* 00.52.

STEENWIJK, 13 Dec. Rogge *f* 5,75 à 6,55. Boekweit *f* 5.24 à 5.50. Boter per ⅛ ton *f* 00,00.

COEVORDEN, 13 Dec. Rogge *f* 6.25. Boekweit *f* 6,00. Boter Ned. pd. 55 c.

AMSTERDAM, 14 Dec. Werk. Sch. 2½ pct. 65½ à 65$^{11}/_{16}$—dito 3 pct. 78⅛ à 78$^{5}/_{16}$ dito 4 pct. 97⅛ à 97⅝. —

Ter Boek- en Courant drukkerij van J. A. WILLINGE GRATAMA Assen